

KRESA

GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. — IZHAJA VSAK DRUGI ČETRTEK. —
NAROČNINA: LETNO DIN 20, POD SKUPNIM OVITKOM DIN 18. — ROKOPISI SE POŠILJAJO
NA NASLOV: UREDNIŠTVO »KRESA«, LJUBLJANA, KRŽIČEVA 6. — UPRAVA: »KRESA«, RA-
KOVNIK, LJUBLJANA 8. ČEKOVNI RAČUN ŠT. 17.871.

LETO XI. LJUBLJANA, ČETRTEK. 13. JUNIJA 1940. ŠTEV. 13.

Biti slovenske krvi bodi fantu ponos!

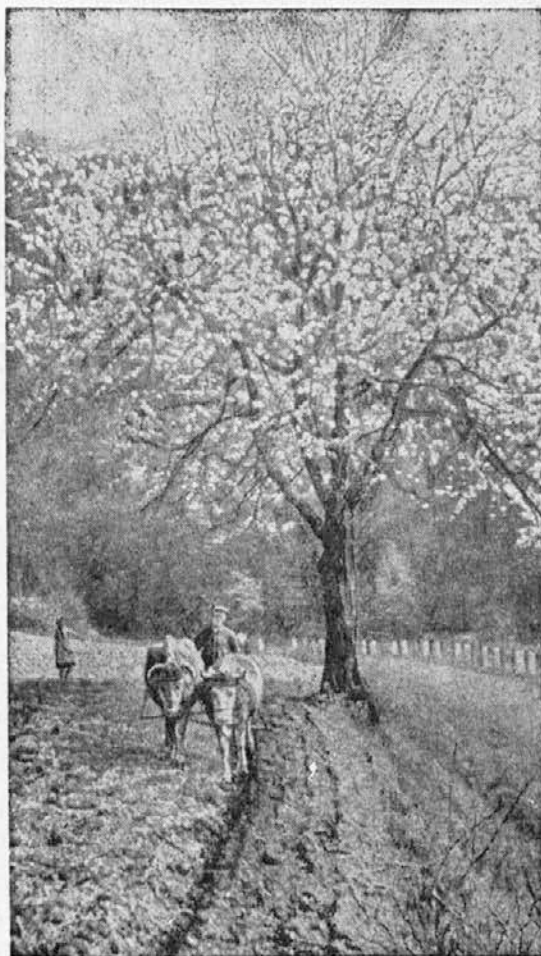
Naša slovenska zemljica se mi zdi kakor lepa, majhna, zelena pokrajnica sredi pustega sveta. Tukaj žive Slovenci; kakor bratje in sestre, polni domačnosti in sorodnosti. Saj nas je vse rodila slovenska mati. V naših žilah se pretaka slovenska kri, ki je gorka in prepojena z ljubeznijo do naše rodne grude, do lepote naših krajev in običajev. Prve besede smo slišali od svojih mater in očetov v milem slovenskem jeziku, ki je tako blaglasen, lep in težak, da ga znamo samo mi pravilno govoriti. Naša slovenska pesem je znana po vsem svetu. Vsa naša slovenska narava, naša zgodovina, kultura, naše bogastvo naravnih lepot pa nas morejo prevzeti, da smo na svoj narod in na svojo slovensko kri ponosni.

Nadvse je lepa in bogata naša zemljica. Vsa je premrežena z rodovitnimi njivami in travniki, vmes so temni bukovi in smrekovi gozdovi in rodovitne vinske gorice. Po dolinah in gorskih soteskah pa si kopljejo strugo srebrne reke. Na severozahodu jo stražijo mogočni gorski velikani kakor nemi stražarji slovenskih zakladov. Tu najdemo tudi svetovno znana jezera in slapove, letovišča, slatine in zdravilišča. Tisoče in tisoče letoviščarjev prihaja iz vseh delov sveta leto za letom na naša slovenska tla, da tu občudujejo lepoto naše narave! In mi Slovenci ne bi bili na to ponosni?

Naša narodna zgodovina je tako bogata, tako junaška. Od sedmega stoletja dalje so živeli v naših krajih naši predniki v delu in boju proti potujčevanju. Naši predniki so se branili, borili in prelivali kri za svobodo. Vsaka ped naše zemlje je v trudu in znoju ohranjena in prepojena z junaško krvjo naših praočtetov. Kdo ne bo ponosen in vesel, da je član tako trpečega, zatiranega, — toda junaškega naroda?

V naši domovini živi narod, ki je, dasi majhen in v zgodovini vedno zatiran, na zelo visoki stopnji kulture. Saj so svetovno znani naši narodni pesniki in pisatelji, kakor: Prešeren, Gregorčič, Stritar, Jurčič, Kersnik, Slomšek, župančič in še mnogi drugi. Drugi narodi jih občudujejo, a mi bi ne bili ponosni nanje?

Drugi svoj narod kar obožujejo! To je pretiravanje! Mi pa ne pretiravamo, a na svoje smo vendarle zelo zelo ponosni!

Pomlad: Drevo v cvetju.

P. K.

Stvar, ki nam najdraga in ljuba bo kakor naše svetlo oko, je naša slovenska domovina, naša beseda materna!

(Slomšek.)

Učenika bi radi

»Na zrak bi radi, da zajamemo svobode, — k učeniku šli bi radi, da bi slišali kaj o resnici...«

Tako se je začela deklamacija ob neki mladinski akademiji. Martin, ki se je stisnil zadaj v kot, je zdaj zamišljeno pogledal proti odru.

Mladina je bila tam, mladina njegovih let in je pela. Pela je pesem prošnje, ki je prihajala tudi iz

Skok čez konja.

njegovega srca. Da, Martinu se je takrat celo zdelo, da je to prošnja vsega človeštva, da je pel tako že Adam v raju: svoboda, učenik, resnica...

*

Zadnje nedeljo je bil Martin s prijateljem na cesti Treh cesarjev v Ljubljani. Žalostna slika jima je obstala pred očmi. Pred razpadajočimi barakami so se pojali skoraj nagi otroci. Lačni so bili. In prijatelj mu je pokazal na barake in potem na mesto v ozadju, rekoč:

»Poglej, Martin! Tukaj, za temi nizkimi okni životarijo berači in bolehalo za jetiko; tam, po onih visokih palačah pa stanujejo mogočnjaki, ki iz krvi in potu drugih sesajo proketo svoje zlato. Tukaj so ljudje in tamkaj so ljudje, tu je Ljubljana in tam je Ljubljana — in vendar...«

Vidiš, da na svetu nekaj ni prav. Praviš, da Bog je. Toda jaz vem, da tega ne bi dopustil, ako bi sploh bival. Toda Boga ni. O tem sem prepričan. In — če Boga ni, zakaj bi potem eni trpeli, drugi pa uživali? — Vsi imamo kot ljudje enake pravice. Nas je mnogo. Udarili bomo in sami zavladali! Tedaj bomo imeli raj na zemlji in ne bo nam treba obetanja za drugi svet...«

Zasmejal se je oni in potem mu je začel razlagati o novem družabnem redu, ki ga imajo že v Rusiji. Kako je tam lepo. Ljudje imajo vsega v izobilju je pravil. Dolgo je govoril, toda vedno bolj tuje je bilo Martinu to govorjenje.

Ta hip je spoznal svojega nekdanjega prijatelja. Miroslav je študiral tehniko. V času svojega študija se je popolnoma izprevrgel. Zgubil je vero v Boga. Sovražil je vse, kar je v zvezi z njo. Tukaj v predmestju je imel dekle, ki jo je varal. In tak brezvestnež naj bi prinašal svetu izboljšanja?! — O, to se pa še zaenkrat ne bo zgodilo, so se Martinu za bliskale oči.

*

Mirko se je poslovil. Po opravkih gre, je nedolžno omenil. Martin pa je razumel, z boleščjo razumel... Takrat na cesti Treh cesarjev se mu je Miroslav naravnost zagnusil. Obenem se mu je pa zasmilil, hudo zasmilil. Nato se je obrnil in odšel.

Mesto je bilo sivo in iz tovarniških dimnikov se je kadilo, čeprav je bilo v nedeljo — na Gospodov dan...

Ozrl se je nackrog. Po cesti proti barakam so prihajali ljudje. Mrki so bili in molče so se opotekali po blatni cesti. Sosed je pogledal soseda, a beseda mu je zastala v grlu in smeh mu je zamrl na ustnicah. — »Zmagali bomo in potem nam ne bo treba obetanja lažnivih farjev,« je povedal sosed sosedu... »Mirkovo seme gre v klasje,« je vedel Martin.

»Oslepljena s sanjami o blodni svobodi, o varljivem zemeljskem raju in o namišljeni resnici drvi ta množica v žrelo strašnega zmaja, v žrelo najhujše oblike kapitalizma, ki je državni kapitalizem,« je govoril pri sebi.

Bolj kot kdaj koli prej je bilo Martinu ta večer jasno:

»Bog je, a ni ga v teh mrzlih in prevaranih srcih!«

Prišla pa je beseda iz ust Boga-človeka. V njej je bilo življenje, ki mora napolniti vsa ta neverna srca s svojim poživljačim mirom.

Raznožka s krogov v visokem zakolebitu.

Vsi ti prevarani ljudje pa bi radi na zrak, da bi s polnimi prsi zajeli svobode. K učeniku bi radi šli, da bi slišali o resnici. Saj to je bila že prošnja Adama in danes vre iz src vsega človeštva.

*

Tisti večer na Gradu je Martin začutil moč. Začutil je, da mora on, da mora nova mladina

voditi bodočnost slovenskega naroda, ki mu je tako pri srcu.

Spoznal je, da se mora strniti slovenska mladina, ki bo luč, ki sveti v temi. Da se mora strniti v strumne vrste, ki bodo branile slovenski narod pred bobnečimi koraki od vzhoda in ga vodile v novo, veliko bodočnost, ki je zamisel svetega Tomaža Akvinskega — v bodočnost duha, ki vlada nad materijo.

Štefan Skledar.

Veliki Slomšek - o novem poganstvu

Novo poganstvo razvilo se je med ljudmi in njegov kvas se čedalje bolj razširja u vseh stanovih. Kde cveti upanje boljših časov?

Izobraženje ljudstva brez resnične kerščanske vere je ravna steza k najhujšemu zdvijanju, kakor nam to zgodbe današnjih dni tolikanj grozovitno izpričujejo.

Otroci rajajo.

Odpad od Boga in njegovega razodetja bil je že izperva začetek in poglavitni razlog vseh verskih pa tudi socialnih nadlog na zemlji, je toisto še dandanes, pa boče ostalo tako, dokler bo ljudij kaj na svetu.

K verskim zmotam naše dobe šteti se mora tudi posebno med izobraženo gospodo priljubljena terditev, da je človek ustvarjen le za toti svet, da si naj nebesa išče le tukaj na zemlji, nebesa posvetnega veselja in posvetnih dobrot, boljše ko more, boljše zanj. — U kolikem nasprotju stoji takov nauk s vsakdanjim življenjem, ki je polno reve in solz, polno težav in terpljenja, pač žalostna nebesa, če svojim učencem boljših dati ne veste!

Ravno tako zmeden je pojem enakosti socialne, če razumevamo s tem popolno poenačbo vseh ljudi. Kdo si bode izsilil popolno enakost dušnih darov? Kdo bo zahteval enakost vseh stanov, vseh služeb in oblastij u človeški družbi, če je zdrave pameti? Ali mar hočete človeško družbo razrušiti? Doklerkoli so in morajo biti darovi narave in poklica različni, je brezpogojna enakost prazna sanja. Le kerščanstvo samo določuje resnično enakost s tolažljivim naukom, da smo vsi po podobi božji ustvarjeni, vsi po Jezusu Kristusu odrešeni, k enoistemu poklicu posvečeni podložniki enoistega božjega zakona, odgovorni vsi pred enim ter istim vsevednim sodnikom, vsi otroci enega Očeta, bratje in sestre Jezusa Kristusa in vsi sodediči njegovi.

(Iz knjige A. M. Slomšek, 1939. Dr. Debeljak.)

Fantje ZFO ostro zavračamo nacionalistično in fašistično pojmovanje narodnosti.

Ne bodimo lahkomišelní!

Dokler človek dvomi, nima pravega miru in zadovoljstva. Moderni človek pa niti ne dvomi več, temveč prevzet od pozitivizma sploh ne misli več na velika vprašanja življenja, ali vsaj noče misliti. Zato je njegovo življenje od kraja do kraja lahkomišelnó. To se pravi: ni lahkomišelnó le življenje tistih, ki jim je ves smisel življenja zabava, ampak lahkomišelnó je tudi življenje velikih učenjakov, ki z resnobnim čelom motre znanstvene probleme, a se ne brigajo za svoj najbolj osebni problem, za problem svojega življenja.

(Aleš Ušeničnik, Izbrani spisi II.)

Delu slava — delu čast!

Kratek pogled v naravo: vsaka, pa tudi najmanjša živalca dela. Kako marljivo zbira mravlja treščice, zrnje, kepice zemlje in vse to znaša v mravljišče. Kako neutrudno leta čebela od cveta do cveta, da nabere medu. Pisani metulji in ptice pevke tudi na svoj način z delom slavijo svojega Stvarnika.

Pa bi človek ne delal? Človek, ki ga je Stvarnik ustvaril po svoji podobi, da bi bil še marljivejši od živali?

Brezdelje je za človeka ono, kar je črv za drevo ali rja za železo. Črv uniči drevo, rja razje železo, lenoba pa uniči človeka. Lenuh ni nikoli zadovoljen, vse mu je odveč, pa tudi sam je drugim samo v napotje. Zato ga po pravici vsak prezira.

Na roki nekega brezposelnega berača so našli napisano: »Preteklost me je prevarila, sedanost me muči, bodočnost me pa plaši!« Te besede bi moral imeti v mislih vsak lenuh, pa bi takoj prenehal pasti lenobo.

Lenoba pa je tudi greh. To nam je povedal v prelepi priliki o talentih sam Odrešenik. Bog sam je tudi rekel Adamu v rajú: »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh!« S temi besedami je sam Stvarnik odločil na povsem jasnem način, da človek mora delati.

Človek se mora zato vsakega dela tudi veseliti in ga opravljati z dobro voljo. S trdno voljo boš premagal tudi vse zapreke v svojem delu. »Človek, ki hoče, lahko stori vse.« Tako pravi Francoz Mirabeau. Aleksander Veliki je tudi nekoč rekel: »Nič ni nemogoče tistemu, ki ima voljo, da zmaga.«

Na splošno tudi sodimo človeka po tem, kaj in koliko dela, ne pa po tem, kaj zna.

(Iz Luči).

Sreča

*Včasih iščem srečo
v sončnem popoldnevu,
našel jo bom morda
ob večerni zarji.
Tam se smeje v dalji
vsa v sončnih žarkih,
jaz pa v temnih jarkih
ji srce odpiram.
In četudi umiram
v sončnem popoldnevu,
jo bom morda našel —
ob večerni zarji.*

Meces Tone.

Iskanje

*Sam sem v gori;
otožno pesem
šumijo bori.
Zvezda vodnica,
ki prej je svetila,
je zdaj ugasnila.
Kje je zarja, kje je zarja?
Tipam, iščem, pa posveti —
večna lučka izpred oltarja.*

Meces Tone.

Kristus med delavci v tramvaju.

O izletih in potovanjih

Približuje se čas, ko ljudje radi zapuščajo mesta ter prirejajo potovanja in izlete v podeželje, v gore, k morju. Vsakdo si želi oddiha in razvedrila v sveži naravi, ki mu v izobilju nudi izdatnih sredstev za telesno in duševno okrepitev. Gibanje v prosti naravi je združeno z zračenjem, s sončenjem in kopa-

njem, kar vse zelo ugodno vpliva na človeka, če ume blagodejni učinek teh najpreprostejših in najcenejših sredstev izkoriščati v pravi meri in na pameten način. Krepijo mu telo in urejajo njegovo neurejeno delovanje, ki ima svoj vzrok v nezadostnem gibanju, enostranski prehrani, pokvarjenem

mestnem zraku in sploh nezdravemu načinu življenja, ki smo vanj do gotove meje vsi prisiljeni proti svoji volji. — Pa tudi duh ima svoje koristi, saj se sprosti moreče napetosti, ki jo povzročajo mestno okolje, družba, služba in življenje. V prirodni sproščenosti se poležejo umetno ustvarjene napetosti, duh se umiri in razvedri, njegove sile se obnove in okrepe. — Telesno in duševno prenovljen in okrepljen se človek vrača k svojemu delu ter ga opravlja s prožnim zagonom in z notranjim zadovoljstvom, in to z manjšim trudom in večjim uspehom. — Potovanja in izleti pa nudijo koristi tudi podeželanu in so sploh vsakomur priporočljivi ne samo iz zdravstvenih, marveč tudi iz izobraževalnih in splošno kulturnih razlogov.

Da bomo imeli od izletov in potovanja čim več koristi, podajamo nekaj važnejših navodil in navsvetov:

1. Ne pretiravaj v nobenem pogledu, tako glede daljave, napornosti, »vratolomnosti« karkor tudi priprave in izvedbe izletov in potovanja! Koristnost in lepota vsega sta v zlati sredi, ki se je pameten človek drži, izogibajoč se vsaki nezdravi, nenaravni in smešni pretiranosti, ki je nesmiselna in kvarna, pa naj bo še tako moderna in hvalisana. Pretiravanje koristi le izjemoma, škoduje pa redno.

2. Priprava na potovanje ali izlet naj bo skrbna in resna, pa ne površna ali bolešno zaskrbljena; naj bo tudi pravočasna in naj se ne usmerja na same zunanosti (obleka, oprema, živila), marveč bodi tudi notranja (duhovna priprava, presojanje prometnih možnosti, preučevanje krajevnih, zgodovinskih, narodnostnih posebnosti, študij gospodarskih, socialnih in splošno kulturnih razmer v krajih, ki jih nameravaš obiskati).

3. Potovanja in izleti so primerni in koristni za ljudi vseh starosti in stanov, toda razdalja in smer poti naj se prilagodita telesnim in duševnim sposobnostim. — Hoja naj ne traja do popolne utrujenosti

in izčrpanosti. Daljše proge in razdalje, ki zahtevajo večdnevno potovanje, je porazdeliti na dnevne ali poldnevne odseke, ki so preračunani po raznih višinskih in ne zahtevajo prevelikega napora; prav tako pa naj se tudi krajše, enodnevnne poti razdele na več delov. Upoštevati je treba razne zamude, vse redno prehranjevanje in predvsem zadosten počitek, ki brez njega ni pravega užitka in ne haska.

4. Razdalje naj se ne merijo samo po zemljevidih in kilometrih, temveč je treba jemati v obzir tudi vrsto in zgradbo prometnih sredstev, oblikovitost pokrajine, talne razmere, vremenske in podnebne prilike i. t. d.

5. Najlažje in najbolje hodiš zjutraj, zato prihrani poldan in zgodnji popoldan (ure po obedu) za počitek, urejanje in nadaljno pripravo. Proti večeru se hodi zopet bolje, vendar naj se hoja brez nujne potrebe ne zavlačuje v noč, ki zahteva več pazljivosti in napora in ki naj bo prihranjena za izdaten počitek.

6. Na daljše izlete in napornejšo hojo se pripravljaj s sprehodi in krajšimi izleti, da svoje telesne moči okrepiš in jih napraviš vztrajnejše. Neumnež bi bil, kdor bi na prvem izletu naskočil vrh Triglava. Vaja (trening) je najboljša priprava.

7. Med samim izletom oz. hojo se priporočajo krajši odmori, ki trajajo le nekaj minut in jih opraviš najbolje stoje; potrebni so zlasti v začetku, po daljši hoji pa so lahko redkejši. Čim napornejša je hoja (vročina, strmina, prtljaga, slaba pot), tem pogostejši naj bodo kratki oddihi.

8. Važno je varčevanje s telesnimi močmi. Ne trati jih po nepotrebnem in ne misli, da se je »izplačalo« le tedaj, če si se izčrpal do onemoglosti. Posebno mladina na izletih rada »zdívja« in se začene spočetkoma s polnim zaletom, na kar omaguje in postaja brezbržna in nedovzetna za pravi smisel izleta. Kdor štedi z močmi, vzdrži več in vztraja dalje časa ter ima tudi več koristi. (Dalje prih.)

Moč naše organizacije

Številne velike prireditve zadnjih let so jasno pokazale moč naše fantovske organizacije. Pokazale so strnjeno naših vrst ter enotnost nazorov in načel, a vse to nas ne sme zazibati v sanje, marveč mora v nas vzbuditi voljo in sklep, da bomo z vsemi močmi šli na delo, da bo moč naše organizacije še večja.

Prvo, kar je potrebno, je to, da vsak naš član dela na to, da se v našo organizacijo zbera če le mogoče vsi slovenski fantje. Šele v veliki skupnosti je prava in popolna moč! Vsak izmed vas, dragi bratje, naj napravi sklep, da bo v našo organizacijo pripeljal vsaj še enega člana!

Kakšna je moč organizacije, lahko vsakdo izmed vas vidi, če le malo pogleda po Evropi. Jasno je, da na omenjenih organizacijah ne moremo odobravati vsega, zlasti ne načel, ki tiste organizacije dvigajo in silijo k dejanjem, ki so vse prej kakor moralna in etična, a občudovati moremo uspehe teh organizacij, ki so nedvomno velikanski, taki, kakor jih

ves svet nikdar ni pričakoval! Te organizacije so zajele prav vse, staro in mlado, revno in bogato, mesto in deželo, izobražene in preproste. In prav ta razširjenost nam je jasen opomin, da mi ne smemo spati in držati rok križem, če nočemo, da bo prišel sovražnik in zasejal med nas ljulko!

Posebno pozornost so pa vse te organizacije posvetile uprav mladini. Mladina je zmerom živahna, revolucionarna, mlada! In z njo si upa vsaka nova ideja zmagati! Za nas povsem jasna naloga: katoliška slovenska mladina — v našo organizacijo za zmago večnih načel! V organizaciji je moč! Samo tista mladina, ki je organizirana, bo mogla kljubovati sedanjim resnim in nevarnim časom, nevarnim za čast in poštenje in vero in narod in državo! Ob močnem stebru organizacije se bo šele razbil vsak val nepoštenja in nevere in sovražnikov naroda in države! In močna bo organizacija šele takrat, ko se bo vsak član zavedal, da mora biti njen živ član in veren naslednik naših velikih prednikov. Živ član

pa boš, če boš načela naše organizacije izpolnjeval in jih tudi v javnosti vsekdar branil.

Fantje, organizacijo že imamo, in to močno organizacijo! Gre sedaj še za to, da njenih ciljev nikdar ne izgubimo izpred oči. Delo in zgled, to naj

bosta naši prvi nalogi. Ravnajmo se kar po Gregorčičevemu nasvetu:

Ne plaši se boja, ne straši se znoja,
dejanje le ljubi, a boj se — pokoja!

R. Š.

DOPISI

Mozelj pri Kočevju.

MOZELJ PRI KOČEVJU

Z novo pomladjo smo se odločili fantje iz Mozlja, da si ustanovimo odsek. Čeprav nas ni mnogo, smo si vendar nabrali toliko poguma, da smo ustanovili svojo fantovsko organizacijo.

21. aprila t. l. smo sklicali v našo prosvetno dvorano vse mozelske fante, ki čutijo v sebi slovensko kri, in povabili nekatere člane bratskega odseka iz Kočevja. Vsi so se radi odzvali. Dva brata iz Kočevja sta nam govorila navduševalne besede ob pomembnem trenutku ustanovitve novega odseka, ki naj bo nova četa, postavljena v boj za katoličanstvo in slovenstvo na ubogi kočevski zemlji.

Fantje so razumeli pomen obeh govorov in so sklepali: za boj je potrebna sloga! Soglasno smo izvolili svoje voditelje, soglasno smo jim obljubili, da jim hočemo slediti.

Kočevska zemlja je slovenska zemlja. In ako smo Slovenci na tej zemlji doslej spali, se bomo sedaj prebudili, da se otresemo tuje moči in postanemo sami gospodarji na svoji zemlji.

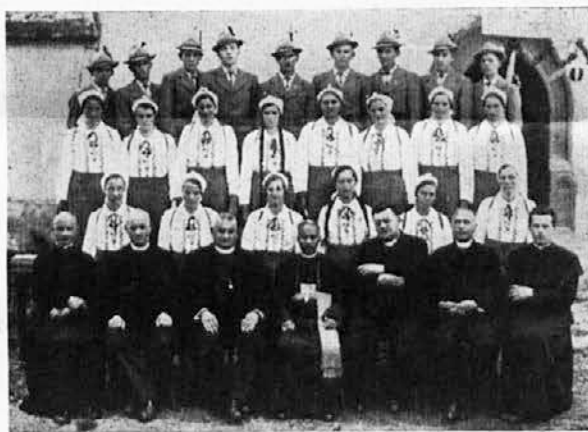
FO v Mozlju je postavljen v težak položaj! Dragi bratje, vsaj v mislih in v molitvi nam stojte ob strani! — Bog živi! **Brat Marijo.**

SV. JURIJ V SLOV. GOR.

Minulo je leto, odkar je bil ustanovljen FO. Odsek je začel takoj z delom. Na sestankih smo utirali pot novemu gibanju, ki žal mnogokje,

bodisi pri mladih ali odraslih, ni našlo razumevanja. Začetek povsod zahteva žrtev in s temi smo računali. Ob duhovnih vajah lani in letos smo šele začutili, kaj pomeni naša mladost, kje naj iščemo veselja in poštenega razvedrila. Po letu vidimo, kolike važnosti so naši sestanki in razgovori. Ob nastopih v Mariboru in drugod smo začutili tesno medsebojno povezanost z ostalimi odseki. Vsi naporji so ob lepem nastopu pozabljeni. Kadar koli se zberemo, je in mora biti pesem veselja in mladosti v naših dušah. Naš odsek hoče po potu naših poštenih mož v zrelo dobo, v boj za nekaj, kar je mnogim fantom v zasmeh, v borbo za lepo mladost, za srečnejšo bodočnost našega naroda. — Bog živi!

Ivan.

FO Sv. Jurij z mgr. škofom Čengom.

SREDIŠČE OB DRAVI

Skoraj sram me že postaja ob pogledu na »Kres«, ko berem razne dopise o živahnem delovanju posameznih odsekov, le o Središčanih ni besede. Toda vendar! Vkljub sedanjim težavam se dobro držimo in varno vodimo svoj čoln fantovskega odseka skozi razburkano valovje. Uspešno gojimo pod dobrim vodstvom načelnika Jožeta vse panoge športa, zlasti orodno telovadbo, prste in redovne vaje. Ob nedeljah pa igramo odbojko.

Dne 6. maja pa se je razširila po vsej fari žalostna vest, da je umrl nadvse priljubljeni brat Slavko Kosi. Kako se je še pred pol leta počutil veselega med nami, ker sam ni vedel, da mu razjeda kal bolezn

njegova mlada pljuča! Zdravil se je na Gorenjskem, a ni nič pomagalo.

Dragi Slavko! Odšel si od nas, pri odseku si pustil vrzel, katere ne bomo mogli zamašiti. Pogrešamo Te kot zavednega člana in zvestega prijatelja. Pri vsej globoki žalosti pa nas tolaži upanje, da uživaš bogato plačilo pri Vsemogočnem, in upamo, da se vidimo nad zvezdami v nebeskem svidenju. Počivaj sladko!

PRESKA

14. aprila je priredil naš FO z dekliskim krožkom svojo letno akademijo z množestvilnimi točkami. Vse točke so bile prav dobro naštu dirane, zato je akademija v resnici uspela. Veseli smo bili akademije tudi zaradi tega, ker jo je občinstvo tako obilno obiskalo. Žal, da smo pogrešali nekaterih domačinov, kar je obžalovanja vredno, ker se ne

upoštevata naš veliki trud in delo za prosep našega ljudstva.

30. aprila smo pa obhajali poslovilni večer naših bratov-vojakov. Res, smolo ima naš fant. odsek! V jeseni se je poslovilo od nas 7 bratov-vojakov, sedaj pa trije, tako da se je število odseka prav zelo zmanjšalo. Kar bojimo se zanj. Na poslovilni večer je prišel celo gospod dr. Blatnik in osrednji tajnik. Poslovil se je med drugimi brat predsednik Jože Triler, ki je bil gotovo med vsemi najboljši predsednik; za odsek je žrtvoval vse svoje velike zmožnosti. Zato so se mu zasluženo zahvaljevali brat tajnik, duh. vodja in g. dr. Blatnik. Bog daj, da se vrne med nas še pred 18 meseci!

Bog živi!

POZDRAV!

Na orožnih vajah, pri delu za obrambo domovine se spominjam vseh bratov članov in jih najlepše pozdravljam! — Bog živi!

Tone Vrabl.

FO ŠKOFJA LOKA

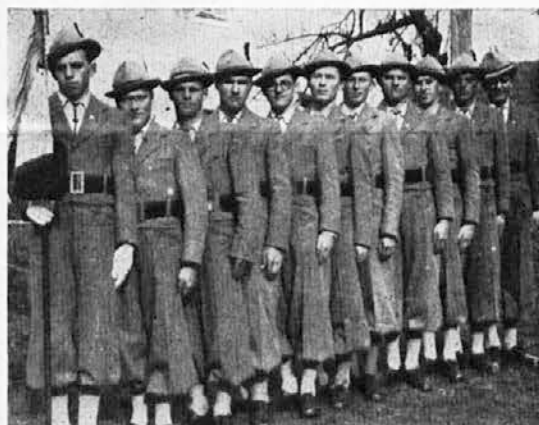
Naš odsek prav lepo napreduje, čeprav tega ne obešamo na veliki zvon. Pozimi smo se smučali, da je bilo veselje. Imeli smo tudi smučarske tekme v alpski kombinaciji za prvenstvo Krekovega okrožja. Čisto jasno je, da so vsa glavna mesta in darila ostala kar lepo med nami v Loki. Tudi table tenis sekcijo imamo. Imeli smo že več srečanj, in to z močnimi nasprotniki, pa nas še nobeden ni užugal. Trojico naših najboljših ping-pongarjev vidite na sliki. Telovadbo imamo dvakrat na teden. Udeležba ni ravno zadovoljiva; bi bila lahko boljša, ko bi bili nekateri fantje bolj zavedni. Fantovske večere imamo pa ob sredah zvečer. Program teh večerov je kar dober, tako da se nam ni treba dolgočasiti; to je res »naš« večer, ker ga tudi fantje sami izpopolnimo s

zapustila slovensko zemljo. Ko sva žalostna odhajala, naju je le tolažila misel, da greva skupaj dva dobra si prijatelja, oba člana FO Izlake. V Zemun nas je prišlo takrat zelo veliko. Skupina, h kateri sva bila oddeljena, je štela okoli 40 rekrutov. Kako sva bila vesela, ko sva spoznala, da nas je kar petnajst Slovencev! Čeprav sama iz FO, se vendar nisva sramovala povedati, da sva slov. fanta. Zaničevali so naju. Kakor niti eden izmed štiri-desetih sva se midva zvečer prekriža in molila. Smejali so se. Midva pa sva molčala in trpela. Bratje! Spet boste odhajali k vojakom. S seboj vzemite rož trdnega značaja katoliškega, žive in globoke vere v Boga in velike ljubezni do zemlje slovenske. To vam bo hladilo v čneh domotožja! Ve, matere slovenske, tudi ne pozabite dati svojemu sinu, ki odhaja k vojakom, rožni venček. To je tista rešilna bilka, katere se mora vojak velikokrat oprijeti, da ne utone. Vsega tega si pripravite za na pot in, če imate vse to, potem veselo podajte roko

Najboljši ping-pongarji
FO Škofja Loka.

ko uro daleč od nas, a je še vedno redno prihajal na naše sestanke. Nobena žrtev mu ni bila prevelika. Tako nas je vodil tri leta. Kot blisk pa se je razširila pred kratkim novica, da se od nas poslavlja brat Francelj, ker je dobil službo v Mirni peči na Dolenjskem. Težko nas je zadelo to v času, ko je treba najodločneje nastopiti proti komunizmu, ki se tudi v našo dolino že zajeda. Morali smo se vživeti v njegov odhod in smo pripravili lep poslovilni večer, na katerem smo mu izročili lepo Kristusovo sliko. Ta naj ga spremlja na njegovi novi poti! Dragi Francelj, še na tem mestu se ti zahvaljujemo za tvoje žrtve in delo. Bog ti plačaj! Z vsemi silami bomo nadaljevali delo, ki si ga ti osnoval. Tudi na novem mestu ti želimo zvestih in dobrih prijateljev. — Ker je dvorana prosvetnega doma premajhna za telovadbo in ker tudi na prostem nimamo primerne kraja, smo že lani začeli z gradbo stadiona, ki ga hočemo letos dograditi. Da bi pridobili nekoliko čohodkov, smo 12.

FO Šmartno pri Litiji.

svojimi zabavami. S tem da omenim še pevski odsek, kateri deluje tudi v okviru fant. odseka prav uspešno, sem omenil vse glavne sekcije našega odseka.

Sedaj nas je zapustilo nekaj naših fantov, ki so odšli k vojakom, in smo se od njih prav lepo poslovili. S tem je nastala v našem odseku vrzel, katero bomo pa zamašili le z veliko požrtvovalnostjo.

S tem sem vam v medlih obrisih naslikal delovanje našega odseka. Gledali bomo, da bomo napredovali in se povzpeli na tisto častno mesto, katero je zavzemal naš bivši loški Orel. — Bog živi! P. T.

PISMO IZ ZEMUNA

Čas je že, da se tudi midva oglašiva v našem preljubem Kresu, saj je že več kot pol leta, odkar sva

svojim dragim ter s ponosnim korakom pojdite, da se odzovete klicu naše drage domovine.

Bog živi!

Binče in Janče.

ČEMŠENIK

V našem čemšeniku, v domu tihe sreče in miru, deluje prosvetno društvo že polnih trideset let. Le čemšeniški fantje so vsak zase hodili po naši dolini. To je zapazil naš brat Grahek Francelj, pa je zato proti koncu leta 1937. ob pomoči g. župnika začel spodbujati fante za ustanovitev lastnega odseka. Posrečilo se mu je, da je še istega leta imel FO ustanovni občni zbor. Brat Francelj pa je postal njegov ustanovitelj in predsednik. Pozneje je dobil službo v Izlaški zadrugi, več

FO Šmartno pri Litiji.

IVAN NOVAK

Novela iz spomladi pred majniško deklaracijo. — Spisal Ivan Čampa.

Previdno kakor prej je odstranil železno palico na oknu in spretno splezal v sobo, ne da bi pri tem povzročil najmanjši šum. Naglo je zmetel s sebe cunje, s katerimi se je bil ogrnil, ko je šel na to nočno potovanje, previdno skril tudi vse druge priprave, ki jih je bil vzel s seboj, in čez nekaj trenutkov je že ležal v postelji. Prvič po dolgem času je čutil, da mu je prijetno pri srcu. Na kratko je še pomolil, potem pa zaspal tako trdno, da ga je dekla drugo jutro komaj priklicala. —

Vse dopoldne je brez smotra blodil po mestu. Kjer koli se mu je zdelo, da bi utegnil slišati kaj zanimivega, je oprezno prisluhnil. Vlekel je na ušesa slednje šepetanje in vsak razgovor med ljudmi, ki so hodili po cestah.

Ni se motil, ko si je še snoči mislil, da bo napis na vratih velike gimnazije dvignil po mestu mnogo prahu. Novica se je urno raznesla med ljudi in, čeprav so nesramni napis odstranili z veliko muko že v jutranjih urah z vrat, je prihajalo po ulici, ki je sicer vedno samotna, vedno več ljudi. Vsak je hotel na lastne oči videti usodni napis. Nihče ni niti malo slutil, kdo je storilec, vsi pa so si bili edini v tem, da je prav gotovo kak študent, ki drži s Srbi.

»Dobra je ta,« so se razburjali nekateri. »Tak zdaj si celo smrkavci upajo počenjati vse, kar se jim poljubi. Celó tako veleizdajniških dejanj, kakor je to, se ne ustrašijo. Le kaj dela ravnatelj in profesorji, da se vpričo njih lahko kaj takega primeri. Oblast bi morala proti tem ljudem nastopiti. Ravnatelj mora s svojega mesta in poiskati je treba vse slovenofilske profesorje in jih zapreti. Če ne bi bilo toliko hujšakačev na gimnaziji sami, bi nobenemu študentu ne šinilo v glavo kaj takega, da bi šel z oljnato barvo pisati na sama gimnazijska vrata take nezasliščnosti.«

Z govornikom je takoj potegnili še več drugih opazovalcev. Nekateri so stali samo ob strani in prisluškovali. Vendar je bilo razburjenje vedno večje, zakaj vmešavati so se začeli še drugi, in kaznó je biló, da se bo pred gimnazijo razbesnela prava demonstracija proti ravnatelju in profesorjem.

Ko je Novak kakor po naključju prišel iz bližnjega parka mimo, se je le bežno ozrl na velike črke, ki so bile posejane po vseh vratih in jih je šolski sluga z veliko marljivostjo drgnil z neko železno stvarjo v kraj. Ko je prišel mimo množice, si ni mogel kaj, da se ne bi škodoželjno nasmehnil.

»Če Bog dá, boste takih senzacij imeli v kratkem na pretek,« si je mislil in se že veselil, ko se bodo ljudje še bolj razburjali.

Ponovno se je ozrl nazaj proti množici, ki je je bilo vedno več na cesti. In videl je, da je ravno v pravem trenutku odnesel peté, zakaj v naslednjem trenutku se je od nekod vzela policija, ki je urno začela razganjati razburjeno množico.

V gimnaziji sámi je bilá tedaj prava zmešnjava. V nobenem razredu ni biló pouka, povsod so bile preiskave. Profesorji so strogo zasliševali vsakega posameznega dijaka, če bi morda vedel povedati, kdo je storilec. Sumničenj je bilo vse polno in nemški dijaki so se obnašali do svojih slovenskih tovarišev skrajno nesramno. V odmoru, ki je bil prav kratek, je bilo ozračje takó napeto, da se je bilo treba bati pokolja. Vendar se je zvonec oglasil, preden se je moglo zgoditi kaj resnejšega. Po odmoru se je zasliševanje pričelo znova. Ravnatelj je letal kot obseden iz razreda v razred in povsod grozil z najhujšimi kaznimi, če se storilec ne bo sam javil, ali če tisti, ki vedo, kdo je, ne bodo izdali skrivnosti.

»Etwas so was...!« je sikal sam zase po hodniku in stiskal pesti. Skrbelo ga je za visok ugled in položaj. Do danes je bil zapisan pri oblasteh za najbolj pravovernega in najbolj vnetega državnega uradnika, ki mu je poverjena tako važna služba, zdaj pa kar nenadoma to, ki ga lahko popolnoma očrni in naprti celo disciplinsko preiskavo.

maja priredili igro »Krucik«, katere čistí dobiček je namenjen samo za stadion.

Bog živi!

Fant iz Čemšenika.

FO BELE VODE

Izgubili smo dva požrtvovalna člana. V nedeljo, dne 5. maja, smo se na rednem sestanku poslovili od ljubljenega člana br. organista Mirkaca Miloša, ker je odšel na novo službeno mesto v Stari trg pri Slovenjgradcu. Bil je vzoren član odseka; posebno se je udejstvoval kot tajnik in izvrsten igralec. Vsi fantje se mu iz srca zahvalimo za vse plodonosno delo za organizacijo in mu želimo tudi na novem mestu obilo uspeha pri naših društvih! — Isti dan smo se poslovili od njegovega brata Mirkaca Martina, ki je šel k vojakom. Tudi on je bil vnet član in spreten igralec. Imamo mnogo dela: priprave za okrožne tekme, slovesen sprejem Prevzvišenega obirmi in slovesnost stoletnice stare prenovljene cerkve sv. Križa. — Bog živi!

Brat Ivan.

NOVE KNJIGE

N. Hartman, **Kako sam došao na svet, II. del.** — Že prvi del te preprotno knjižice smo na tem mestu pohvalno omenili. Sedaj je izšel še drugi del, namenjen odraslejši mladini kakor prvi del, namreč fantom in dekletom po 12. letu, seveda pa prav tako tudi vsem vzgojiteljem, posebno staršem. Knjižico lahko dobite iz Zagreba, Martićeva 7. Kakor ob prvem tudi ob drugem delu izrekamo željo, da bi podobne knjižice dobili čimprej še v slovenskem jeziku!

Ing. Suhadole Jože, **Hlevski gnoj in gnojnica.** Ljubljana 1940. Izšel je poučnih spisov Kmetijske zbornice II. zvezek. V njem obravnava na poljudno strokovni način ing. Suhadole vprašanje ureditve gnojišč in gnojnih jam po naših kmetijah. Zelo koristno in potrebno knjigo ponazoruje in objasnjuje 35 risb in slik. Priporočamo posebno podeželskim odsekom!

Knjižici 156. in 157. — Rakovniški knjižici v zadnjih dveh številkah obravnavata življenje in delo sv. Geme Galgani in vprašanje najhujše nesreče za človeka — greha! Fantje, sežite po knjižicah, po 1 din jih dobite!

Izdaja Zveza fant. odsekov. — Urejuje Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M., Groblje - Domžale. — Tiska Misijonska tiskarna Groblje - Domžale (Trontelj C. M.)